

Hotus

Hoitotyön tutkimussäätiö

Apurahan saaja tutkimusnäytön edistäjänä

*Heidi Parisod, th/sh, TtT,
Tutkimusjohtaja, Hoitotyön tutkimussäätiö*

Visiona vaikuttavat terveystalvelut

- Kansallisella palvelureformilla (2023-2027) pyritään tehostamaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintoja, uudistamaan toimintatapoja ja kehittämään etä- ja digipalveluja
  - Tavoitteena mm. ennaltaehkäisyn vahvistaminen, palveluiden saatavuuden parantaminen sekä vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen
- Näyttöön perustuvalla hoitotyöllä keskeinen merkitys tavoitteiden saavuttamiseksi

(STM 2024)

Vahva velvoite myös lainsäädännöstä

”Terveysthuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveysthuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua.”

(Terveysthuoltolaki 30.12.2010/1326)

Kokonaisuus ratkaisee

- Apurahoja myöntävillä tahoilla prosessin eri vaiheissa keskeinen merkitys

(Jordan ym. 2016)

Parisod 2024

Toteutuuko hoitotyö näyttöön perustuen?

- Kansallinen kysely v. 2021, edellinen v. 2017
- Kohderyhmänä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluorganisaatioissa työskentelevät kliinistä hoitotyötä tekevät ja hoitotyön johto- ja hallinto- sekä asiantuntijatehtävissä toimivat
- n = 1595

- Näyttöön perustuva hoitotyö toteutuu hyvin (samaa tai täysin samaa mieltä):
  - Johto- ja hallintotehtävissä toimivista **36,6 %** (n = 79/216)
  - Asiantuntijatehtävissä toimivista **27,8 %** (n = 25/90)
  - Kliinisisissä hoitotyön tehtävissä toimivista **31,1 %** (n = 401/1289)

Näyttöön perustuvaa hoitotyötä tukevat tekijät organisaatiossa

Tasalaatuista hoitotyötä näyttöön perustuen

- SHKS rahoittama hanke v. 2022
  - Lisätarkastelu: toteutuminen perusterveydenhuolto vs. erikoissairaanhoito
- Erot perusterveydenhuollon (n=503) ja erikoissairaanhoidon (n=517) välillä kokonaisuutena tarkastellen vähäiset

(Hamari ym. 2024)

- Erikoissairaanhoidossa työskentelevillä asenteet myönteisemmät kuin perusterveydenhuollossa työskentelevillä (ka 55.0 [kh 7.7] vs. ka 53.8 [kh 8.0], $p = 0,021$)
- Erikoissairaanhoidossa työskentelevät arvioivat organisaationsa tukirakenteet hoitotyön käytäntöjen seurantaan ja arviointiin perusterveydenhuoltoa positiivisemmin (ka 21.7 [kh 4.9] vs. ka 20.7 [kh 5.3], $p = 0,004$)

Tasalaatuista hoitotyötä näyttöön perustuen

- Eroja laajalti toimintaympäristöittäin (n = 1241) sekä yksilötason muuttujissa että organisaation tukirakenteissa
- Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa työskentelevien arviot positiivisimmat
  - Itsearvioitu osaaminen, asenteet ja oma toiminta
  - Näytön levittäminen, organisaatiokulttuuri, johtajilta saatu tuki, käytäntöjen ja ohjeistusten näyttöön perustuvuus

- Muista toimintaympäristöistä positiivisimmat arviot yliopistollisissa sairaaloissa somaattisilla vuodeosastoilla ja poliklinikoilla työskentelevillä
- Heikoimmat arviot antoivat he, jotka työskentelivät ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä, terveystieteissä ja kotihoidossa/-sairaanhoidossa

Vision tavoitteiden saavuttaminen?

- Hoitotyön näyttöön perustuvuutta ja sen tukirakenteita tulee vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollossa → huomio prosessin kaikkiin vaiheisiin + edellytyksenä ajantasainen näyttö
- Tukirakenteiden tasalaatuinen toteutuminen tulee varmistaa kaikissa toimintaympäristöissä
  - Eriytynen huomio perusterveydenhuollon toimintaympäristöihin - oppia ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta
- Koko henkilöstön osaaminen tulee varmistaa
- Seuraava kansallinen kysely v. 2024

(Hotus 2022, Hamari ym. 2024)

**Kiitos Sairaanhoidajien
koulutussäätiö hankkeen
mahdollistamisesta!**

Hoitotyön tutkimussäätiö

Kiitos mielenkiinnosta!

Lisätietoja: heidi.parisod@hotus.fi

Seuraa somessa:

[@HotusFI](#) – Hoitotyön tutkimussäätiö

www.hotus.fi

Lähteitä

Hamari L, Holopainen A, Nyman J, Pukkila H, Siltanen H & Parisod H. 2024. Actualization of evidence-based nursing in primary, specialized and social care settings – A cross-sectional survey. *Worldviews on Evidence-based Nursing* 21(2): 137-147.

Holopainen A, Siltanen H, Hahtela N, Korhonen T. 2018. Toteutuuko näyttöön perustuva toiminta Suomessa? Raportti nykytilasta hoitotyön edustajien kuvaamana. Raportti 1/2018. Hoitotyön tutkimussäätiö & Sairaanhoidajaliitto.

Hotus 2022. Näyttöön perustuvan hoitotyön ja sen tukirakenteiden toteutuminen Suomessa. Raportti 2022. Hoitotyön tutkimussäätiö, Helsinki. Saatavissa: www.hotus.fi.

Jordan Z, Lockwood C, Aromataris E, Munn Z. 2016. The updated JBI model for evidence-based healthcare. The Joanna Briggs Institute.

Parisod H, Stolt M, Holopainen A, Siltanen H, Pasanen M, Suhonen R. 2024. Development and psychometric testing of the actualisation of evidence-based nursing instrument. *Journal of Clinical Nursing* 33(6): 2237-2248.

Terveystieteiden tutkimuskeskuslaki 30.12.2010/1326. Saatavissa: www.finlex.fi

STM 2024. Kansallinen palvelureformi: Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuslain sisällön ja toimintatapojen uudistaminen. Saatavissa: <https://stm.fi/kansallinen-palvelureformi>